

یونس نبی از جانب خداوند مأموریت می‌یابد تا به نینوا، پایتخت آشور برود و مردم آنجا را بسوی خداوند هدایت کند. اما یونس از این کار سر باز می‌زند، زیرا اهالی آنجا دشمنان اسرائیل بودند و آرزوی یونس این بود که خدا آنان را مجازات کند. بنابراین، بیای رفتن به نینوا، یونس راهی ترشیش می‌شود. اما در طی سفر دریایی، خداوند حوادثی پیش می‌آورد که یونس میباید خود را از نینوا برود. مردم نینوا در اثر شنیدن کلام خدا از یونس نبی، از گناهان خود توبه می‌کنند و بسوی خداوند بازگشت می‌نمایند. یونس از این نتیجه کار ناراضی می‌شود و به خدا شکایت می‌کند. خداوند به یونس یاد می‌دهد که برای مردمی که او آفریده ارزش قائل شود، زیرا او تبعیضی برای مردم قائل نیست. کتاب یونس در ضمن به ما می‌آموزد که فرار از حضور خداوند کار بی‌نتیجه‌ای است؛ بعوض آنست که فواست او را در زندگی خود انبام دهیم.

فرار یونس از حضور خداوند

بینند کدام یک از آنها خدایان را به خشم آورده و باعث این طوفان وحشتناک شده است. قرعه به نام یونس افتاد.^۱ آنها از او پرسیدند: «به ما بگو چه علت این بلا بر ما عارض شده است؟ تو کیستی؟ کارت چیست؟ اهل کجایی؟ از چه قومی هستی؟»^۲ یونس گفت: «من عبرانی هستم و خداوند، خدای آسمان را که زمین و دریا را آفرید می‌پرستم.» سپس به ایشان گفت که از حضور خداوند فرار کرده است. آنها وقتی این را شنیدند بسیار ترسیدند و گفتند: «چرا این کار را کردی؟»^۳ تلاطم دریا هر لحظه زیادتر می‌شد، پس به او گفتند: «با تو چه کنیم تا طوفان آرام شود؟»^۴ یونس گفت: «مرا به دریا بیندازید و دریا دوباره آرام می‌شود؛ چون می‌دانم این طوفان وحشتناک بسبب من دامنگیر شما شده است.»^۵ ملوانان کوشش کردند کشتی را به ساحل برسانند، ولی موفق نشدند. طوفان شدیدتر از آن بود که بتوان با آن دست و پنجه نرم کرد!^۶ پس آنها به رسم خودشان نزد خداوند، خدای یونس دعا کرده، گفتند: «ای خداوند، ما را برای مرگ این شخص هلاک نکن و ما را مسئول مرگ او ندان؛ زیرا همه اینها خواست تو بوده است.»

خداوند این پیغام را برای یونس پسر امیتی فرستاد:^۷ «به شهر بزرگ نینوا برو و به اهالی آنجا بگو که خداوند می‌فرماید: شرارت شما از نظر من مخفی نیست و من بزودی شما را نابود خواهم کرد.»^۸ ولی یونس که نمی‌خواست به نینوا برود تصمیم گرفت از حضور خداوند به ترشیش فرار کند. او به بندر یافا رفت و در آنجا کشتی‌ای دید که عازم ترشیش بود. یونس کرایه خود را پرداخت و سوار کشتی شد.^۹ اما همین که کشتی از ساحل دور شد، ناگهان خداوند باد شدیدی وزانید و دریا را متلاطم ساخت بطوری که نزدیک بود کشتی غرق شود. ملوانان از ترس جان خود، هر کدام از خدای خود کمک طلبیدند. آنها بارها را به دریا ریختند تا کشتی سبک شود. در تمام این مدت، یونس با خیال راحت در انبار کشتی خوابیده بود!^{۱۰} ناخدای کشتی نزد او رفت و فریاد زد: «چرا در این موقعیت خطرناک بی‌خیال خوابیده‌ای؟ برخیز و نزد خدای خود فریاد برآور تا شاید به ما رحم کرده، ما را نجات دهد!»^{۱۱} آنگاه کارکنان کشتی تصمیم گرفتند قرعه بیندازند تا

یونس اطاعت کرده، به نینوا رفت. نینوا شهر بسیار بزرگی بود بطوری که سه روز طول می کشید تا کسی سراسر آن را ببیند. یونس وارد شهر شد و پس از طی یک روز راه شروع به موعظه کرده، گفت: «بعد از چهل روز نینوا ویران خواهد شد!» اهالی شهر حرفهایش را باور کرده، به همه اعلان کردند که روزه بگیرند؛ و همه، از بزرگ تا کوچک، پلاس پوشیدند.

هنگامی که پادشاه نینوا شنید که یونس چه گفته است از تخت خود پایین آمده، لباس شاهانه را از تن درآورد و پلاس پوشیده، در خاکستر نشست. پادشاه و بزرگان دربار او این پیغام را به سراسر شهر فرستادند: «نه مردم و نه حیوانات، هیچکدام نباید چیزی بخورند و حتی آب بنوشند. همه مردم باید پلاس پوشیده، به درگاه خداوند التماس کنند و از راههای بد خود بازگشت نموده، از اعمال زشت خود دست بکشند. کسی چه می داند، شاید خداوند از خشم خود برگردد و بر ما ترحم کرده، ما را از بین نبرد.»

وقتی خدا دید آنها از راههای بد خود دست کشیده اند بر آنها ترحم کرده، بلایی را که گفته بود بر ایشان نفرستاد.

سنگدلی یونس و رحمت خداوند

اما یونس از این موضوع ناراحت و خشمگین شد. او نزد خداوند دعا کرد و گفت:

«خداوندا، وقتی در مملکت خود بودم و تو به من گفتی به اینجا بیایم، می دانستم که تو از تصمیم خود منصرف خواهی شد، زیرا تو خدایی مهربان و بخشنده هستی و دیر غضبناک می شوی و بسیار احسان می کنی. برای همین بود که خواستم به ترشیش فرار کنم.»

«خداوندا، اینک جانم را بگیر، زیرا برای من مردن بهتر از زنده ماندن است.»

آنگاه خداوند به وی فرمود: «آیا درست است که از این بابت عصبانی شوی؟»

یونس از شهر خارج شده، بطرف شرق رفت. در خارج از شهر برای خود سابیانی ساخته، زیر سایه آن منتظر نشست تا ببیند بر سر شهر چه می آید. آنگاه خداوند بسرعت گیاهی رویانید و برگهای پهن آن را بر سر

آنگاه یونس را برداشته، او را به دریای خروشان انداختند و طوفان قطع شد!

آنها از خداوند ترسیدند و قربانی تقدیم او نمودند و نذرها کردند.

همان موقع خداوند ماهی بزرگی فرستاد و ماهی یونس را بلعید و یونس سه روز و سه شب در شکم ماهی ماند.

دعای یونس

آنگاه یونس از شکم ماهی نزد خداوند، خدای خود دعا کرده گفت:

«به هنگام سختی، خداوند را خواندم و او مرا اجابت فرمود. از عالم مرگ فریاد برآوردم و تو ای خداوند، به داد من رسیدی! مرا به اعماق دریا انداختی. در سیلابها غرق شدم و امواج خروشان مرا پوشانید. به خود گفتم که مرا از نظر خود دور انداخته ای و دیگر نمی توانم خانه مقدست را ببینم.»

در امواج دریا فرو رفتم. مرگ بسیار نزدیک بود. آنها مرا احاطه کردند و علفهای دریا دور سرم پیچیدند. تا عمق کوهها فرو رفتم. درهای زندگی به رویم بسته شد و در دیار مرگ زندانی شدم. ولی ای خداوند، خدای من، تو مرا از چنگال مرگ رهانیدی!

وقتی که تمام امید خود را از دست داده بودم، بار دیگر تو را ای خداوند به یاد آوردم و دعای قلب من در خانه مقدست به حضور تو رسید.

کسانی که بتهای باطل را می پرستند از پیروی تو برگشته اند، ولی من با سرودهای تشکر برای تو قربانی خواهم کرد و نذر خود را به تو ادا خواهم نمود. نجات فقط از جانب خداوند است.»

آنگاه خداوند به ماهی امر فرمود که یونس را از دهان خود به ساحل بیاندازد و ماهی چنین کرد.

یونس در نینوا

آنگاه خداوند بار دیگر به یونس فرمود: «به شهر بزرگ نینوا برو و همانطور که به تو گفتم، به آنها هشدار بده که سرنوشت شومی در انتظار آنهاست!»

«خداوند فرمود: «برای گیاهی که در یک شب به وجود آمد و در یک شب از بین رفت دلت سوخت، با آنکه برایش هیچ زحمتی نکشیده بودی؛^{۱۱} پس آیا دل من برای شهر بزرگ نینوا نسوزد که در آن بیش از صد و بیست هزار بچه معصوم و بی‌گناه، و نیز حیوانات بسیار وجود دارد؟»

یونس گسترانید تا بر او سایه بیندازد و به او راحتی ببخشد. یونس از سایه گیاه بسیار شاد شد.^{۱۲} اما صبح روز بعد خدا کرمی بوجود آورد و کرم ساقه گیاه را خورد و گیاه خشک شد.^{۱۳} وقتی که آفتاب برآمد و هوا گرم شد، خداوند بادی سوزان از جانب شرق بر یونس وزانید و آفتاب چنان بر سر او تابید که بی‌تاب شده، آرزوی مرگ کرد و گفت: «برای من مردن بهتر از زنده ماندن است.»

آنگاه خداوند به یونس فرمود: «آیا از خشک شدن گیاه باید عصبانی شوی؟»
یونس گفت: «بلی، باید تا به حد مرگ هم عصبانی شوم.»